

Lovforslag nr. L 60. Fremsat den 29. oktober 1986 af socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og ophævelse af lov om begrænsning af løn under sygdom

(Ophævelse af karenssdag m.v.)

§ 1

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jfr. lovbekendtgørelse nr. 81 af 5. marts 1984, som ændret bl.a. ved lov nr. 240 af 23. maj 1984, lov nr. 261 af 6. juni 1985 og senest ved § 2 i lov nr. 351 af 4. juni 1986 foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Lønmodtagere, der ved sygdommens indtræden har været beskæftiget hos arbejdsgiveren i mindst 40 timer inden for de sidste 4 uger, og som ikke får udbetalt fuld løn under sygdommen, har ret til at få udbetalt dagpenge fra arbejdsgiveren i 13 uger regnet fra 1. hele fraværsdag (arbejdsgiverperioden).«.

2. § 3, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ved tilbagefald på grund af samme sygdom inden for 12 kalenderdage fra og med 1. arbejdsdag efter den foregående fraværsperiodes udløb regnes arbejdsgiverperioden fra 1. hele fraværsdag i den første fraværsperiode.«.

3. § 3, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren gælder, uanset om ansættelsen ophører inden udløbet af arbejdsgiverperioden. For andre end lønmodtagere, der er beskæftiget i kortvarige eller tilfældige arbejdsforhold, op-

hører retten dog ved ansættelsens ophør, hvis arbejdsgiveren dokumenterer, at fratrædelsestidspunktet var fastsat før sygdommens indtræden. Chefen for sikringsstyrelsen fastsætter nærmere regler, hvorefter bestemmelserne i dette stykke fraviges, når der foreligger ganske særlige omstændigheder.«.

4. I § 5 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren bortfalder, såfremt lønmodtageren har pådraget sig sygdommen under tjeneste, som er omfattet af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl. Retten til dagpenge består dog i forhold til den offentlige arbejdsgiver, i hvis tjeneste sygdommen er pådraget.«.

5. I § 11, 1. pkt., og § 13, 1. pkt., ændres »dagpengefonden.« til: »staten.«.

6. § 14, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Socialministeren bestemmer, hvem af dagpengeudvalgets medlemmer der skal være formand for udvalget. Ministeren fastsætter endvidere en forretningsorden for udvalget og kan herunder fastsætte regler om, at sager, der ikke skønnes at frembyde tvivl, kan afgøres af udvalgets formand.«.

7. § 18, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. I andre tilfælde har lønmodtageren ret til dagpenge fra 1. fraværsdag, såfremt anmodning indgives denne dag.«.

8. I § 18, stk. 3, 2. pkt., ændres »2. fraværsdag« til: »1. fraværsdag«.

9. § 25, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Når ganske særlige omstændigheder taler for det, kan det sociale udvalg forlænge dagpengeperioden efter stk. 2. Chefen for sikringsstyrelsen fastsætter regler herom.«.

10. I § 28 udgår: »fra 2. fraværsdag«.

11. § 30 affattes således:

»§ 30. Socialministeren fastsætter nærmere regler om den frivillige sikring.«.

12. §§ 31 og 32 ophæves.

13. I § 33, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »på grund af«: »sygdom,«.

14. I § 33 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Når ganske særlige omstændigheder taler for det, kan den ene af barnets forældre indtræde i den andens ret til dagpenge.«.

15. § 34 affattes således:

»§ 34. Dagpenge efter dette kapitel udbetales, når den sikrede opfylder følgende betingelser:

1) Den sikrede skal enten

- a) have haft en årlig dagpengegivende indtægt, der skal lægges til grund ved beregning af dagpenge efter §§ 21 og 22, af en sådan størrelse, at den mindst berettiger til 10 pct. af dagpengenes højeste beløb eller
- b) have haft en dagpengegivende lønindtægt af samme størrelse som nævnt under a) i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværsperioden eller
- c) have haft beskæftigelse ved selvstændig virksomhed i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværsperioden i et sådant omfang, at størrelsen af indtægten skønnes at ud-

gøre mindst 10 pct. af dagpengenes højeste beløb.

2) Den sikrede skal desuden enten

- a) have haft en dagpengegivende lønindtægt, som i de sidste 4 uger før fraværsperioden i gennemsnit har været af samme størrelse som nævnt under nr. 1 a) eller
- b) have haft beskæftigelse ved selvstændig virksomhed i de sidste 4 uger før fraværsperioden eller
- c) have været tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende siden arbejdsophøret.

Stk. 2. Ved opgørelsen af indtægts- og beskæftigelsesperioder efter stk. 1, nr. 1 b og c og nr. 2 medregnes den indtægt, den sikrede ville have haft i tidsrum, i hvilke

- 1) det efter en lægelig bedømmelse skønnes nødvendigt, at den sikrede var skånet for arbejde, uden at betingelserne i § 33, stk. 5, er opfyldt,
- 2) den sikrede har været afskåret fra arbejdsløshedsdagpenge alene på grund af arbejdsløshedskassens regler om ventetid efter indmeldelse.

Stk. 3. Chefen for sikringsstyrelsen kan tillade, at indtægter, der på grund af bestemmelsen i § 2, stk. 2, ikke er dagpengegivende, medtages efter stk. 1, nr. 1 b og c og nr. 2, og at perioder, hvor den sikrede på grund af arbejdsforholdets særlige karakter har måttet ophøre med arbejdet inden 4 uger før fødslen, sidestilles med perioder med dagpengegivende indtægt efter stk. 1, nr. 2.«.

16. I § 37, 1. pkt. ændres »6 måneder« til: »9 måneder«.

17. I § 41 ophæves stk. 1, 4 og 5.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 1 og 2.

18. I § 41, stk. 3, der bliver stk. 2, affattes 1. pkt. således:

»Socialministeren fastsætter nærmere regler om beregningen af bidraget for arbejdsgivere, der efter § 11 har frigjort sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden.«.

19. I § 42, stk. 1, ændres »Dagpengefond« til: »Staten«.

20. I § 53, stk. 1, ændres »dagpengefon-
den« til: »staten«.

§ 2

Lov nr. 572 af 27. oktober 1982 om be-
grænsning af løn under sygdom ophæves.

21. I § 58 ændres »§ 31, stk. 1« til: »§ 30«
og »§ 34, stk. 1 og 2« til: »§ 34, stk. 1«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 1987.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 262 af 7. juni 1972 om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Folketingstidende 1971-72, sp. 3653, 4599, 6643 og 6887; tillæg A, sp. 7297; tillæg B, sp. 2509 og 2753; tillæg C, sp. 737) er bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 81 af 5. marts 1984 og ændret bl.a. ved lov nr. 240 af 23. maj 1984, lov nr. 261 af 6. juni 1985 og senest ved § 2 i lov nr. 351 af 4. juni 1986. Lov nr. 572 af 27. oktober 1982 om begrænsning af løn under sygdom (Folketingstidende 1982-83, sp. 54, 382, 601 og 734; tillæg A, sp. 45; tillæg B, sp. 71 og 113; tillæg C, sp. 7).

Forslaget er et led i bestræbelserne på at effektivisere og forenkle administrationen af dagpengeløven.

Hovedsigtet med lovforslaget er at ophæve karensdagen, der blev indført den 1. april 1983 som et led i regeringens sparebestræbelser.

Karensdagen har ikke haft samme virkning for de forskellige persongrupper. Bl.a. har karensdagen omfattet relativt flere personer i den offentlige sektor end i den private sektor, ligesom de forskellige lønmodtagergrupper ikke har haft samme mulighed for at afvikle karensdagen ved anvendelse af f.eks. afspadsering og restferie.

Den gunstigere økonomiske udvikling i de seneste år gør det muligt at ophæve karensdagen med virkning fra 1. januar 1987. Forslaget omfatter såvel personer, der modtager dagpenge, som personer, der får udbetalt løn under sygdom.

Samtidig indebærer forslaget en differentiering af bidraget til forsikringsordningen for mindre arbejdsgivere.

Endelig indeholder forslaget nogle mindre ændringer som konsekvens af skattereformen, samt justeringer af teknisk og redaktionel karakter. Bl.a. justeres reglerne om arbejdsgiveres dagpengepligt over for løsarbejdere, betingelserne for retten til dagpenge ved barsel og reglerne om lønmodtageres ret til dagpenge fra det offentlige, når de pådrager sig sygdommen under tjeneste, der er om-

fattet af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF) har i rapporten »Sygefravær og karensdag«, AKF 1986, opgjort de samlede omkostninger for samfundet ved at ophæve karensdagen.

De direkte omkostninger er af AKF beregnet til 1,6 mia kr., hvoraf ca. 860 mill. kr. falder på de offentlige arbejdsgivere og ca. 740 mill. kr. på de private. Hertil kommer de indirekte virkninger.

Ved karensdagens indførelse blev de økonomiske virkninger for de private arbejdsgivere skønnet at udgøre knap 1 mia kr. AKF-undersøgelsen viser, at kun 57 pct. af de private arbejdsgivere anvender karensdagen, hvilket væsentligt reducerer virkningerne af karensdagens afskaffelse. Arbejdsgiverperioden for sygedagedagpenge opretholdes uændret.

For kommunerne blev besparelsen ved karensdagens indførelse beregnet til knap 450 mill. kr. De kommunale bloktilskud blev reduceret svarende til den beregnede besparelse. Regeringen vil optage forhandlinger med kommunerne om kompensation for karensdagens ophævelse.

På socialministeriets område medfører ophævelsen af karensdagen merudgifter i de tilfælde, hvor det offentlige har overtaget dagpengeforpligtelsen.

Det vedrører især merudgifter til sygedagpenge til nyansatte, til beskæftigede, hvor beskæftigelses- og anmeldelseskravet ikke er opfyldt, til beskæftigede, hvor arbejdsgiveren ikke har opfyldt dagpengeforpligtelsen samt til beskæftigede, der er omfattet af forsikringsordningerne, §§ 11, 13 og 28. Bruttomerudgiften skønnes til ca. 165 mill. kr. Merindtægten til forsikringsordningerne skønnes til ca. 52 mill. kr., således at den offentlige nettoudgift udgør ca. 113 mill. kr. årligt (PL = 1987).

Forslaget om at ophæve fritagelsesreglen for arbejdsgivere, der beskæftiger lønmodtagere i kortvarige eller tilfældige arbejdsforhold, skønnes at